

Asia: VN/1077/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rahoitusmarkkinalainsäädännön muuttamiseksi Covid-19-pandemiasta toipumiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finanssivalvonnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi rahoitusmarkkinalainsäädännön muuttamiseksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnan lausuntoa luonnokseen hallituksen esitykseksi rahoitusmarkkinalainsäädännön muuttamiseksi Covid-19 pandemiasta toipumiseksi. Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön EU:n pääomamarkkinoiden elpymispaketin edellyttämät kansalliset lakimuutokset. Elpymispaketin tarkoituksena on helpottaa pääomamarkkinoiden ja yritysten toipumista Covid-19-pandemiasta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoituspalvelulakia, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia sekä Finanssivalvonnasta annettua lakia.

Finanssivalvonta esittää lausuntonaan seuraavan.

Sijoituspalvelulaki

Sijoituspalvelulain 10 lukuun ehdotetussa uudessa 12 a §:ssä mahdollistetaan tiettyjä helpotuksia ammattimaisiin asiakkaisiin liittyvissä liiketoimissa. Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että pykälän 2 momentissa viitataan saman luvun 4 §:n 1 momenttiin, kun sen pitäisi ilmeisimmin viitata 4 §:n 2 momenttiin. Ehdotetussa 4 §:n 2 momentissa on kyse muutosdirektiivillä 25 artiklan 2 kohtaan lisäystä uudesta kolmannesta alakohdasta, joka koskee rahoitusvälineiden vaihtoon

liittyviä tilanteita. Muutosdirektiivin perusteella vaikuttaa siltä, ettei sillä ole ollut tarkoitus tuoda helpotuksia 4 §:n 1 momentissa kuvattuihin velvoitteisiin.

Sijoituspalvelulain 10 luvun 6 §:n uusi 9 momentti koskee asiakkaalle sijoituspalvelua, omaisuudenhoitoa tai oheispalvelua tarjoavia sijoituspalveluyrityksiä. Tässä voisi käyttää palveluista direktiivin mukaista, loogisempaa järjestystä ja käyttää termejä omaisuudenhoitoa tai muita sijoitus- tai oheispalvelua.

Lisäksi hallituksen esityksessä tulisi käyttää yhtenevästi sijoituspalvelulain termiä viitatessa sijoituspalvelulain 1 luvun 24 §:ssä määritellyyn hyväksyttävään vastapuoleen.

Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

Arvopaperistetun johdannaisen määritelmä

Finanssivalvontaa katsoo, että esitetyn kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 37 kohdassa ehdotettua arvopaperistetun johdannaisen määritelmää tulisi täsmentää seuraavista syistä. Ehdotettu määritelmä on ensinnäkin yleiskielen vastainen, koska arvopaperistettuja johdannaisia on käytännössä muitakin kuin sellaisia, jotka ehdotetun määritelmän mukaisesti liittyisivät sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettuun rahoitusvälineeseen. Esimerkiksi komission asetuksen (EU) 2017/583 liitteen III taulukon 4.1 määritelmän mukaan arvopaperistetulla johdannaisella tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin rahoitusvälineiden markkinoista (MiFID II direktiivi) 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdan c luetelma-kohdassa määritettyä siirtokelpoista arvopaperia. Kyseisen luetelmakohdan mukaan arvopaperilla siinä tarkoitetaan kaikkia muita (kuin luetelmakohdissa a ja b tarkoitettuja) arvopapereita, jotka oikeuttavat hankkimaan tai myymään edellä luetelmakohdissa a ja b mainitun kaltaisia siir-tokelpoisia arvopapereita tai jotka edellyttävät käteissuoritusta, joka määräytyy siirtokelpoisten arvopapereiden, valuuttojen, korkojen tai tuottojen, hyödykkeiden taikka muiden indeksien tai mittareiden perusteella.

Toisekseen ehdotettu määritelmä johtaisi siihen, että positiolimiittisääntelyn piiriin kansallisesti jäisi direktiivin muutosta laajemmin arvopaperistettuja johdannaisia, esimerkiksi kaikki arvopaperistetut johdannaiset, joiden kohde-etuutena on hyödyke. Finanssivalvonta ehdottaa, että mikäli erillistä määritelmää pidetään välttämättömänä (sanaa käytetään vain yhdessä säännöksessä), laissa määriteltäisiin arvopaperistetun johdannaisen sijasta arvopaperistettu hyödykejohdannainen ja sillä tarkoitettaisiin direktiivin muutoksen mukaisesti:

Arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettua arvopaperia, jolla on liittynyt hyödykkeeseen tai johonkin sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun rahoitusvälineen kohde-etuuteen.

Finanssivalvonnan hyödykejohtannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 3 §:n 1 momenttiin, jonka mukaan Finanssivalvonta asettaisi positiolimiitit maatalousalan hyödykejohtannaisille ja kriittisille tai merkittävillä hyödykejohtannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä sekä tällaisia hyödykejohtannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johtannaisille. MiFID II direktiivin 58 artiklan mukaan positiolimiitit asettaa kuitenkin kunkin kauppapaikan toimivaltainen viranomainen. Kun lain määritelmien mukaan säännellyllä markkinalla, monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä ja organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä tarkoitetaan myös muita kuin suomalaisia kauppapaikkoja, momentin sanamuoto ei vastaa direktiiviä ja on lisäksi harhaanjohtava. Näin ollen Finanssivalvonta esittää momenttiin seuraavan täsmennyksen:

Finanssivalvonta asettaa positiolimiitit (raja-arvot) maatalousalan hyödykejohtannaisille ja kriittisille tai merkittävillä hyödykejohtannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena sellaisella säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, jonka toimivaltainen viranomainen Finanssivalvonta on, sekä tällaisia hyödykejohtannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johtannaisille.

Finanssivalvonta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että esityksen perusteluissa saattaisi olla hyvä myös tuoda esiin se, ettei Suomessa nykyisin ole kauppapaikkoja, joissa kaupankäynnin kohteena olisi positiolimiittisääntelyn alaisilla hyödykejohtannaisia.

Laki Finanssivalvonnasta

Esitysluonnoksen mukaan (s. 1) esityksellä muutettaisiin Finanssivalvonnasta annettua lakia (FivaL) siten, että Finanssivalvonta toimisi toimivaltaisena viranomaisena yksinkertaista, läpinäkyvää ja standardoitua taseen arvopaperistamista koskevien vaatimusten noudattamisen valvonnassa. Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että kyseisestä asiasta säädetään FivaL 50 r §:ssä, jota ei ehdoteta muutettavaksi. Sen sijaan lain 37 e ja 40 §:ään tehtäisiin muutoksia. Esitystä tulisi tältä osin selventää.

FINANSSIVALVONTA

Armi Taipale
osastopäällikkö

Merja Lehtimäki
johtava lakimies

Lehtimäki Merja
Finanssivalvonta - Pääomamarkkinoiden valvontaosasto